

मच्छं RV. 2, 39, 1. *penarius*: अन्न 10, 89, 2.

निधीश्चर (निधि + ईश्चर) m. *Schützherr*, Bein. Kuvera's H. 490.

निधुवन (von धू mit नि) n. 1) *das Hinundherbewegen, Zittern* H. an. 4, 176. MED. n. 186. — 2) *coitus* UGÁVAL. zu UNÁDIS. 2, 81. AK. 2, 7, 56. H. 337. H. an. MED. Hār. 80. HALĀJ. 2, 414. Git. 2, 18. Hit. 30, 1, v. l. ÇĀṆGĀRANAS. 8 in HARB. Anth. 311. KĀURAP. 4. 9. 25. *Spiel, Scherz*; = केलि, नर्मन् ÇABDAR. im ÇKDR.

निधृति (von धृ mit नि) m. N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Vṛshni, Agni-P. in VP. 422, N. 21. — Vgl. निर्वृति, निवृति.

निधेय (von 1. धा mit नि) adj. *hinzusetzen, aufzulegen* HARIV. 3431. षः; davon आनिधेय gaṇa शार्ङ्गवादि zu P. 4, 1, 73.

निध्यान (von ध्या mit नि) n. *das Schauen, Sehen, Blick* AK. 3, 3, 31. H. 377. HALĀJ. 2, 411.

निधुव (1. नि + ध्रुव) m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 38, 25. pl. *seine Nachkommen* ĀÇV. ÇR. 12, 14. — Vgl. नैधुव, नैधुवि.

निधुवि (1. नि + ध्रुवि) 1) adj. *beharrend, treu*: यो (अग्निः) मर्त्येषु निधुवि RV. 7, 3, 1. सदा हि व आपिबमस्ति निधुवि 8, 20, 22. ऋतवेषु निधुवि: 29, 3. — 2) m. N. pr. eines Kāçjapa und Liedverfassers von RV. 9, 63. ANUKR. zu RV. und KĀTH. 22, 5. Ind. St. 3, 221.

निधान (von धन् mit नि) m. *Laut* ÇABDAR. im ÇKDR.

निनङ्कु (vom desid. von नम् mit नि) adj. *zu Grunde zu gehen —, umzukommen verlangend* BHATT. 4, 33.

निनर्द (von नर्द mit नि) m. = निनाद P. 3, 3, 64. *Klang, Laut, Ton, Geräusch, Gesumme, Geschrei* AK. 4, 1, 6, 1. H. 1399. MBH. 3, 820. 8702. 4, 355. 1400. 5, 3142. 7, 3869. 8, 2820. HARIV. 3911. 11010 (S. 790). R. 1, 40, 20. 2, 28, 7. 5, 10, 12. 13, 1. 40, 11. BHART. 1, 44. RAGH. 9, 73. KATHĀS. 24, 5. 23, 77. BHĀG. P. 4, 11, 3. 7, 8, 15. neutr. KHAND. UP. 3, 13, 8.

निनयन (von नी mit नि) n. 1) *das Hingelassen* KAUC. 31. — 2) *das Aussprechen*: स्वधा° M. 2, 172.

निनर्तशत्रु m. N. pr. eines Sohnes des Anādhṛshṭi HARIV. 1937. Die Form scheint falsch zu sein; LANGL. hat hier निनूर्तशत्रु; dieselbe räthselhafte Form an zwei anderen Stellen für निर्वृत्तशत्रु der Calcuttaer Ausgabe des Originals. Die richtige Form wird wohl überall निवृत्तशत्रु sein.

निनर्द (von नर्द mit नि) m. *das Schleifen oder Trillern* (des Tones in den Litaneien) ĀÇV. ÇR. 7, 11. 8, 3. — Vgl. u. नर्द.

निनाद m. = निनर्द P. 3, 3, 64. AK. 4, 1, 6, 1. H. 1399. MBH. 5, 3138. fg. HARIV. 4385. 9133. R. 2, 34, 19. 76, 21. 4, 13, 21. 5, 38, 1. RAGH. 11, 15. RT. 1, 25. VARĀH. BRH. S. 59, 10. 66, 8. DRV. 8, 9.

निनादिन् (von नद् mit नि oder von निनाद) adj. 1) *klingend, tönend, schallend, schreiend*: शङ्खं भेरीशतनिनादिनम् MBH. 4, 1835. स्त्रोणार्त-निनादिना HARIV. 16238. मेघस्वन° R. GORR. 1, 20, 9. दत्तसिंहनिनादिन्या (सेनया) MBH. 9, 2684. 2702. — 2) *ertönen machend, spielend* (ein musikalisches Instrument): सर्वतूर्य° MBH. 13, 1174. HARIV. 2458. — 3) *von einem Klang begleitet*: शङ्खभेरीनिनादिन वेणुवीणानिनादिना MBH. 3, 3139.

निनीक्ष्य (von नक्ष् mit नि) m. *Wassergefäß, Krug* ÇAT. BR. 3, 9, 2, 8. KĀTJ. ÇR. 8, 9, 3. Nach den Erklärern ein in den Boden eingegrabenes

Wassergefäß.

निनित्तु (vom desid. von निद्) adj. *zu schmähen —, zu lästern begierig*: शंसं निनित्तोः RV. 7, 25, 2. न युष्मे निनित्तुश्चन मर्त्यः । अयमधि दीधर्त् 8, 57, 19.

निनीषा (vom desid. von नी) f. *die Absicht wegzuführen*: विमाना-गमत्स्वर्गान्मृगव्याधनिनीषया MBH. 8, 3445.

निनीषु (wie eben) adj. 1) *zu führen —, zu bringen wünschend*: निनीषवो युधि द्रोणं यमस्य सदनं प्रति MBH. 7, 5071. निनीषुः कुलमुत्कर्षम् M. 4, 244. क्षत्रियान्तयम् MBH. 1, 6402. 7, 1139. भक्ष्या प्रतिष्ठा प्राक्तस्मिन्निनीषौ परमेश्वरम् RĀGA-TAR. 3, 350. — 2) *zu verbringen, — abzuleben* (eine Zeit) *wünschend*: कालपर्ययम् MBH. 2, 1736.

निनृत्तवत् adj. *mit dem* निनृत्त (s. u. नर्त्त mit नि) *versehen* AIR. BR. 5, 1.

निनृति (von नर्त्त mit नि) f. *Wiederholung* (s. u. नर्त्त mit नि) ÇĀṆKH. BR. 20, 4. 21, 4.

निन्द s. 1. निद्.

निन्दक (von निन्द) adj. subst. *Spötter, Lästere* P. 3, 2, 146. M. 2, 201. ब्राह्मण° MBH. 14, 1003. राज° RĀGA-TAR. 3, 156. वेद° M. 2, 11. 3, 161. MBH. 3, 13034. 13, 2195. वेदशास्त्रार्थ° 3, 1178.

निन्दतल adj. = निन्दितकृत् *der eine verkrüppelte Hand hat* ÇABDAR. im ÇKDR. Nach WILSON auch निनतल.

निन्दन (von निन्द) n. *das Lästern, Schmähen* P. 8, 1, 8. Sch. BHĀG. P. 7, 1, 22. भगवन्निन्दन VP. bei MUIR, Sanskrit Texts I, 63, N., Z. 3.

निन्दनीय (wie eben) adj. *dem Spott —, dem Tadel unterliegend, schimpflich, verächtlich*: वामनास्थाप निन्दनीयं पुरा वपुः HARIV. 4166. निन्दनीया मकीर्तिताम् 4241.

निन्द्वा (wie eben) f. = कुत्सा, अपवाद AK. 4, 1, 5, 14. 3, 4, 16, 91. H. 271. an. 2, 228. MED. d. 7. HALĀJ. 1, 148. = दुष्कृति ÇABDAR. im ÇKDR. *Schmähung, Lästerei* AV. 11, 8, 22. गुरोर्पत्र परीवादो निन्दा वापि प्रवर्तते M. 2, 200. तुल्यनिन्दास्तुति BHAG. 12, 19. भगवन्निन्दा BHĀG. P. 4, 21, 46. पर° MĀRK. P. 15, 39. वेद° M. 4, 163. 11, 56. JĀGN. 3, 228. *Tadel, Zurechtweisung*: स्मृत, निन्दा, विद्या, अज्ञा, प्रज्ञा ĀÇV. GRHJ. 3, 9. निन्दार्हो यत्र निन्ध्यते M. 8, 19. सेह निन्दामवाप्नोति 5, 161. स्त्रियो निन्दां कारु VARĀH. BRH. S. 73, 11. Am Ende eines adj. comp.: सनिन्द उपालम्भः AK. 4, 1, 5, 15. अस्वस्त्राधान्यनिन्दिता (वाचः) H. 68. निन्दास्तुति f. *ein Lob, welches einen Tadel involvirt; ironisches Lob* ÇKDR. WILS. — Vgl. अनिन्द, निदा.

निन्दितैर् (wie eben) nom. ag. *Spötter, Lästere; Verächter*: नकिरेषां निन्दिता मर्त्येषु RV. 3, 39, 4. 5, 2, 6.

निन्दन् (wie eben oder von निन्दा) adj. *schmähend, lästern, tadelnd*: अस्वस्त्राधान्यनिन्दिता H. 68, v. l. für °निन्दिता.

निन्दु f. *eine Frau, die ein todes Kind zur Welt bringt*, H. 531. — Wird von निन्द abgeleitet.

निन्ध्य (von निन्द) adj. *zu schmähen, verächtlich, verwerflich, schimpflich, tadelnswert, woran ein Makel haftet*: निन्दितोरा निन्ध्योसो भवतु RV. 5, 2, 6. perisp. ÇAT. BR. 4, 2, 5, 10. — M. 3, 42. 3, 163. R. GORR. 2, 15, 23. VRT. in LA. 27, 20. ममापुणं तु तन्निन्ध्यम् RĀGA-TAR. 3, 196. नहि पश्यामि बोभत्सोर्निन्ध्यं गात्रेषु किं च न MBH. 14, 2579. BHART. 3, 17. वेश DAÇAK. in BENF. Chr. 185, 7. लक्षण M. 11, 53. रात्रि so v. a. *untersagt, verboten* 3, 50. — Vgl. षः.